

Komunikat Jury konkursu „Życie religijne w czasach PRL – jednostka, wspólnota, instytucja”

Temat dziesiątego konkursu w programie „Historia Bliska”, adresowanym do młodzieży szkół średnich i gimnazjów, brzmiał: „Życie religijne w czasach PRL — jednostka, wspólnota, instytucja”. Temat ten został przez Fundację im. Stefana Batorego i Ośrodek KARTA ogłoszony w czerwcu 2005, dwa miesiące po śmierci Jana Pawła II, gdy w Polsce dominowało przekonanie, że skończył się kolejny etap w życiu duchowym narodu. Nadesłano 297 prac (167 zespołowych i 130 indywidualne) w sumie autorstwa 604 uczniów (w tym 71 procent dziewcząt) — ze 161 szkół, ze 108 miejscowości całej Polski. Niespełna 20 procent prac nadesłano z gimnazjów; 29 procent wszystkich prac pochodzi ze szkół uczestniczących w konkursie po raz pierwszy.

Temat był najtrudniejszym ze wszystkich dotąd wyzwaniem konkursowym; emocjonalnie i intelektualnie mogli mu sprostać, mimo wieku, tylko dojrzały uczestnicy. Konieczne okazało się docieranie do materiałów źródłowych w trudno dostępnych archiwach bądź do świadków, którzy zwykle wykraczali daleko poza krąg osób najbliższych. Trzeba było umieć oddzielić prywatną sferę przeżyć religijnych od zachowań jednostek i wspólnot czy strategii instytucji, które tę sferę w okresie PRL — w warunkach niesprzyjających — chroniły.

W pracach znalazła odbicie niemal cała skomplikowana historia Kościołów w PRL.

Pokazywano losy jednostek, wspólnot (zakony, parafie, zbory) czy struktur kościelnych: katolików, grekokatolików, baptystów, zielonoświątkowców, prawosławnych, protestantów, żydów, Świadców Jehowy, muzułmanów... Niekiedy właśnie taka szeroka panorama wyznań, a także ich wzajemne stosunki czy relacje z państwem (także wzmacniane przez władze konflikty między wyznawcami różnych religii) — stawały się tematem pracy.

Przedstawiano najróżniejsze formy represji czy szykan, jakie ze strony państwa dotyczyły pojedynczych ludzi, całe środowiska czy wyznania (np. Świadców Jehowy), instytucje czy przedsięwzięcia Kościoła (np. obchody Milenium). Wiele też jednak stworzono obrazów triumfu, udanego oporu, zjednoczenia się społeczności wiernych mimo ograniczeń i szykan: świątynie budowane w jedną noc, pielgrzymki będące manifestacją wolności, ocalone miejsca katechezy... Udało się zapisać relacje społeczeństwo–państwo z perspektywy ludzi wierzących.

Zdarzały się zbyt ambitne próby tworzenia monografii stosunków państwo–Kościół w całym okresie PRL — często pokusą było przy tym posługiwanie się kompilacjami opracowań, a jeszcze częściej — bezkrytyczne przejmowanie i podawanie jako własnych tekstów krążących w internecie. W tej edycji konkursu wiele prac zostało zdyskwalifikowanych przez Jury właśnie za takie nieuczciwe praktyki.

Dwuetapowe Jury analizowało i oceniało zgłoszone prace. Jury Nominujące stanowiło 13 historyków — pracowników i współpracowników Ośrodka KARTA. O ostatecznym przyznaniu nagród zdecydowało Jury Finałowe, w składzie: Anna Radziwiłł, Zbigniew Gluza, Jacek Kochanowicz, Henryk Samsonowicz i Tomasz Szarota.

Przyznano: 16 nagród I, II i III stopnia (13 zespołowych i 3 indywidualne); 36 wyróżnień I stopnia (27 zespołowych i 9 indywidualnych), a także 41 wyróżnień II stopnia (22 zespołowe i 19 indywidualnych) — w postaci książek wysyłanych pocztą.

Nominowano łącznie 93 prace 212 autorów. Przyznano również 10 nagród pieniężnych dla nauczycieli — opiekunów prac, a także wyróżnienia honorowe (dyplomy i książki) dla opiekunów wszystkich prac nagrodzonych i wyróżnionych.

Jury przyznało następujące nagrody i wyróżnienia:

I Nagrody

zespółowa (2600 zł)

Aleksandra Golonka, Marcelina Jakimowicz, Katarzyna Marcisz, Anna Zapotocka z I Liceum Ogólnokształcącego (LO) im. Księcia Bolka I w Jaworze za pokazanie w pracy *Życie religijne jaworzan — bolesna próba rozliczenia przeszłości metod działania państwa wobec jednostek i wspólnot różnych wyznań, ale także sporów i konfliktów między nimi (opiekun — Dariusz Drzał)*

indywidualna (2000 zł)

Marcin T. Senderski z V LO im. Andrzeja Struga w Zespole Szkół (ZS) Ogólnokształcących nr 11 w Gliwicach za pracę *Walka o tożsamość Kościoła katolickiego na Ziemiach Odzyskanych — ludzie i instytucja w okowach systemu (dr Andrzej Zieliński)*

II Nagrody

zespółowe (1900 zł)

Anna Białas, Oliwia Duleba, Mirella Rudy, Anna Stebe z II LO w ZS Ogólnokształcących nr 3 im. Walerego Wróblewskiego w Gliwicach za pracę *...lecz Jehowa stał się moją podporą — Świadkowie Jehowy w rzeczywistości PRL (Marek Trojan)*

Piotr Biegun, Paweł Cul, Robert Małolepszy, Szymon Maślanka, Tomasz Pindel, Łukasz Śleziak z I LO im. Mikołaja Kopernika w Żywcu za film dokumentalny *Kościół Jednej Doby*, pokazujący dramatyczne okoliczności budowy kościoła przez mieszkańców wsi Cisiec (Renata Sowa)

Michał Kwiatek z ZS w Mosinie, **Wojciech Kwiatek** z III LO w Poznaniu, **Marta Napieralska, Zofia Rzeźniczak** z Gimnazjum nr 44 im. gen. Mariusza Zaruskiego w Poznaniu za pracę *Trwać mimo wszystko — ukazanie procesów relacji państwo–Kościół, zachodzących w PRL, przez rzeczywistość parafii w Mosinie (Anita Plumińska-Mieloch)*

Joanna Chrzanowska, Monika Moeller z IX LO im. Bohaterów Monte Cassino w Szczecinie za pokazanie szerokiej panoramy wyznań (katolików, prawosławnych, protestantów, żydów, świadków Jehowy, muzułmanów) w pracy *Nie-boskie życie szczecińskich wspólnot religijnych w PRL*

indywidualna (1500 zł)

Grzegorz Urbanek z LO im. Mikołaja Kopernika w Ustce za pracę *Gdzie cerkiew, tam nasza dusza. Życie religijne grekokatolików w Białym Borze w latach 1947–89 (Mariola Król)*

III Nagrody

zespółowe (1300 zł)

Przemysław Grobelny, Jarosław Grobelny z Gimnazjum nr 44 im. gen. Mariusza Zaruskiego i VIII LO w Poznaniu za pracę *Walka „o rząd dusz” pomiędzy państwem a Kościołem wśród młodzieży w latach 50. i 80. XX wieku (Anita Plumińska-Mieloch)*

Anna Miszczuk, Piotr Sawicki z VIII LO im. Króla Kazimierza Wielkiego w Białymstoku

za pracę Cerkiew w dekadzie przemian. Życie Kościoła prawosławnego na Białostocczyźnie w latach 1980–89 — jego stosunek do władzy państwowej i „Solidarności” (Wiesław Choruży, Piotr Liedke)

Dorota Gregorowicz, Joanna Szczyrzyca z II LO w ZS Ogólnokształcących nr 3 im. Walerego Wróblewskiego w Gliwicach za pracę Krzyżem jest brak wolności — społeczeństwo parafii Podwyższenia Krzyża Świętego w latach 1981–89 (Marek Trojan)

Joanna Józefowicz, Patrycja Kozłowska, Joanna Mikołajczak, Anna Rutkowska z I LO im. Oskara Kolberga w Kościanie za pracę Kościan — oaza wolności, pokazującą różne aspekty życia religijnego (Bożena Świerczyńska, Janusz Grupiński)

Olga Maciejewska, Sonia Woś, Marianna Zielewicz, Marta Zielewicz z Gimnazjum nr 44 im. gen. Mariusza Zaruskiego w Poznaniu za pracę Obchody Milenium w Poznaniu (Anita Plumińska-Mieloch)

Bartosz Maury, Dawid Olejniczak, Marta Zwierz, Katarzyna Żygadło z I LO im. ks. Jana Kompały i Wojciecha Lipskiego w Ostrowie Wielkopolskim za pracę Kotłowski kocioł — pokazującą, jak podsycany przez władze państwowe konflikt o proboszcza spowodował trwały rozłam w wiejskiej parafii na „polskich” i rzymskich katolików (Piotr Grabarz)

Małgorzata Kołosowska, Ewa Żegunia z VIII LO im. Króla Kazimierza Wielkiego w Białymstoku za pracę Blisko Boga, blisko siebie — pokazującą historię Kościoła Chrześcijan Baptystów i sytuację zboru w różnych okresach PRL (Grażyna Dawidowicz, Wiesław Choruży)

Irena Mieśnikowicz, Paulina Prytuło, Ewelina Witkowska z VIII LO im. Króla Kazimierza Wielkiego w Białymstoku za pracę Władza komunistyczna na Białostocczyźnie wobec problemu nauczania religii w schyłkowej fazie PRL (1980–89) (Piotr Liedke)

indywidualna (1000 zł)

Tomasz Michał Rudowski z VIII LO im. Władysława IV w Warszawie za opartą na wielu dokumentach i relacjach pracę pokazującą Klub Inteligencji Katolickiej, jego wpływ na życie religijne i społeczne w PRL (Ewa Jażdżewska-Goldstein)

Wyróżnienia I

zespołowe (700 zł)

Bartosz Krzewicki, Łukasz Starczewski z Publicznego LO w ZS Katolickich im. Ks. Jana Długosza we Włocławku za pracę Ogniste represje — o historii kościoła parafialnego pw. Najświętszego Serca Jezusowego we Włocławku (Ewa Grażyna Dybał)

Karolina Halarewicz, Aleksander Kowal z VI Niepublicznego LO i II Niepublicznego Gimnazjum w Sosnowcu za pracę Nowa Huta — miasto bez Boga — historię walki o kościół i krzyż w Nowej Hucie, w tym jej przestrzenną rekonstrukcję (Katarzyna Wołoszczuk)

Bartosz Burchardt, Sylwia Urbanowicz z Gimnazjum nr 44 im. gen. Mariusza Zaruskiego i Gimnazjum nr 57 w Poznaniu za pracę Tak się gra, jak przeciwnik pozwala — dzieje poznańskich pallotynów w PRL (Anita Plumińska-Mieloch)

Karol Kocur, Urszula Maciołek, Paulina Pieniążek, Sandra Stafiej, Barbara Świętoniowska z Gimnazjum nr 9 im. św. Królowej Jadwigi w Rzeszowie za pracę Życie religijne w czasach PRL na przykładzie parafii kościoła Matki Bożej Saletyńskiej (dr Krzysztof Żarna)

Bartłomiej Krystyński, Joanna Łuszcz, Michał Raś, Anna Wójcik z II LO im. Marii Skłodowskiej-Curie w Sanoku za pracę Ksiądz Adam Sudoł. Kapłan wobec władzy komunistycznej na ziemi sanockiej (Marta Szerszeń)

Marta Gucka, Karolina Łatka z I LO im. Mikołaja Kopernika w ZS Ogólnokształcących nr

3 w Gdańsku za pracę Zmagania wiernych i duchownych z ingerencją władz komunistycznych w Kościele gdańskim w latach 1970–84 (Magdalena Litwinienko, Jacek Poręba)

Adrian Futro, Sonia Krygier, Dawid Maciejewski z Gimnazjum nr 44 im. gen. Mariusza Zaruskiego w Poznaniu za pracę Tu jesteście wolni — pielgrzymki na Jasną Górę w latach 80. (Anita Plumińska-Mieloch)

Arkadiusz Brzeziński, Monika Manios, Maria Musielak z Publicznego Gimnazjum nr 4 im. Stefana Prawdzic-Złotnickiego w Zduńskiej Woli za pracę Pod opieką św. Maksymiliana. Życie religijne w parafii pw. Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny w Zduńskiej Woli w latach 1978–89 (Elżbieta Dobrzycka)

Aneta Nowak, Anna Stefaniak z Ogólnokształcącej Szkoły Sztuk Pięknych im. Stanisława Kopystyńskiego we Wrocławiu za pracę Działalność Świadców Jehowy na terenie Dolnego Śląska w latach 1944–89 (Ryszard Nowak — ojciec autorki)

Maciej Dworzański, Anna Kwaśniewska, Karolina Łasowska z II LO im. Mikołaja Kopernika w Lesznie za pracę Wiara i tożsamość — pokazującą historię Kościołów: ewangelicko-augsburskiego, polsko-katolickiego i rzymsko-katolickiego w Lesznie — ich relacje z państwem i wzajemne

Katarzyna Antoniewicz, Katarzyna Palka, Monika Swoboda z LO im. Mieszka I w Zawadzkiem za pracę Małe kontra wielkie, pokazującą życie religijne parafii św. Rodziny w Zawadzkiem w latach 40.–50. i działalność proboszcza ks. Alfonsa Müllera — szykanowanego, więzionego i zmuszonego do opuszczenia Polski (Arkadiusz Baron)

Bartosz Łuka, Marcin Skrzypczak z ZS im. Jana Wyżykowskiego w Głogowie za pracę Byliśmy mocni — mocą wiary, pokazującą sytuację Kościoła rzymskokatolickiego w Głogowie od zakończenia wojny aż po koniec lat 80. (Leszek Łuka)

Adam Drobnik, Rafał Rospenk, Maciej Skrzypczak, Robert Włodarczyk I LO im. ks. Jana Kompały i Wojciecha Lipskiego w Ostrowie Wielkopolskim za pracę Obchody milenijne w Ostrowie Wielkopolskim (Piotr Grabarz)

Sylwia Duchna, Katarzyna Gudro-Pujchel, Ewelina Jedynak, Aneta Liszewska z LO im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Garwolinie za pracę Krzyż w świeckiej szkole. Czy warto było walczyć? (Ewa Gałązka)

Anna Janiec, Magdalena Kiszczuk, Karolina Kondrat z Gimnazjum nr 1 w Świdniku za pracę Książd Jan Hryniewicz we wspomnieniach mieszkańców Świdnika (dr Janusz Stefaniak)

Monika Glapińska, Aleksandra Płudowska z VIII LO im. Bolesława Krzywoustego we Wrocławiu za pracę Boże, coś Wrocław... czyli krótka opowieść o życiu religijnym w PRL (Katarzyna Ziaja)

Anna Narewska, Marta Sawicka z II LO im. Króla Jana III Sobieskiego w Grudziądzu za pracę Non possumus Stefana Wyszyńskiego realizowane przez Zygryda i Teresę Poznańskich — mieszkańców Rywałdu Królewskiego w okresie PRL (Aleksandra Życzyńska, Katarzyna Bartos)

Katarzyna Trzyciecka, Marek Wierziński z VI LO im. Stefana Czarnieckiego w Szczecinie za pracę Bóg, Honor, Ojczyzna — życie religijne żołnierzy oraz ich rodzin (Dariusz Okoń)

Felicja Musiała, Jacek Pietrzela, Michał Węglarz z LO im. Mieszka I w Zawadzkiem za pracę Pielgrzymki opolskie 1977–89 (Arkadiusz Baron)

Bartosz Czaplinski, Agnieszka Dakowicz, Jolanta Sawicka z VIII LO im. Króla Kazimierza Wielkiego w Białymstoku za pracę Odpis metryki chrztu narodu. Władze komunistyczne na Białostocczyźnie wobec obchodów Milenium Chrztu Polski (Piotr Liedke)

Dorota Fröhlich, Anna Wal, Weronika Woźniak z I LO im. Marcina Kromera w Gorlicach za pokazanie poprzez liczne świadectwa dramatycznej historii wielu wyznań na ziemi

gorlickiej (Jerzy Tomasiak)

Katarzyna Gan, Agata Nowacka z I LO im. Henryka Sienkiewicza w ZS

Ogólnokształcących w Świebodzinie za pracę Metody inwigilacji Kościoła katolickiego w PRL (1945–85). Ziemie Odzyskane (Lucyna Leszczyńska-Rudzińska)

Bartosz Grenda, Kamil Józwiak, Miłosz Moczyński z II LO im. Króla Jana III Sobieskiego w Grudziądzu za pracę Trzy strony wiary — pokazującą życie religijne z perspektywy instytucji Kościoła, ze strony wiernych oraz przedstawicieli „władzy” — byłego milicjanta i esbeka (Ewa Biedrzycka, Aleksandra Życzyńska)

Ewa Baszko, Krzysztof Baszko z LO im. Mikołaja Kopernika w Sokółce za pracę Naszą tarczą wiara, Bóg — dzieje dwóch parafii białostockich pokazanych przez pryzmat relacji państwo–Kościół (Zofia Moździerska)

Maciej Czeropski, Tomasz Filipowicz z VIII LO im. Króla Kazimierza Wielkiego w Białymstoku za pracę Towarzystwo Krzewienia Kultury Świeckiej jako przejaw rywalizacji państwa z Kościołem w PRL (Piotr Liedke)

Anna Kempa, Agnieszka Kozłowska, Laura Lange, Michał Trzcionkowski z XI LO im. Mikołaja Reja w Warszawie za pracę „Ojczyzna” różnych religii w czasach PRL. Kościół katolicki i inne wyznania (Jacek Konik)

Agnieszka Marciniak, Aleksandra Nowicka z II LO im. Króla Jana III Sobieskiego w Grudziądzu za pracę Wielka wiara małych ludzi — pokazującą stosunek władz PRL do Świadców Jehowy z ich perspektywy (Aleksandra Życzyńska, Ewa Biedrzycka)

indywidualne (400 zł)

Bartłomiej Szymkowiak z II LO im. Walerego Wróblewskiego w ZS Ogólnokształcących nr 3 w Gliwicach za pracę Duszpasterstwo akademickie okręgu gliwicko-zabrzańskie w PRL

Aleksandra Klich z XIII LO w Szczecinie za pracę peerelowska „codziennosc” w klasztorze w Niepokalanowie (Maciej Kopeć)

Barbara Belzyt z Gimnazjum nr 1 w Sztumie za pracę Przeżywane bez patosu — wpływ polityki PRL na koleje życia ks. Mieczysława Józefczyka (Eleonora Karzanowicz)

Rafał Sępkowski z Gimnazjum nr 2 im. Obrońców Westerplatte w Wyszku za pracę Codziennosc życia religijnego na ziemi wyszkowskiej (Barbara Kobiałka)

Jan Hlebowicz z III LO im. Bohaterów Westerplatte w Gdańsku za pracę Historia „zwykłej” parafii, w zwykłym mieście PRL (Adam Hlebowicz, Mikołaj Walczyk)

Barbara Wrzeńska z LO w ZS w Żychlinie za pracę Człowiek jest ze swą wiarą zrośnięty mocniej niż drzewo z ziemią. Życie religijne gąbiniaków i parafii Gąbin (Anna Wrzeńska — matka, Krzysztofa Wrzeńska — siostra)

Marta Startek z LO im. Bohaterów Porytowego Wzgórza w Janowie Lubelskim za pracę Charyzmatyk z PRL — o ks. Kazimierzu Pińcurku z Momot, który dzięki swej determinacji „przechytrył” władze, rozbudowując kościół wbrew zakazom (Maria Krzosek)

Natalia Kawka z II LO im. Króla Jana III Sobieskiego w Grudziądzu za pracę Życie religijne wiernych katolickich przy kościele pw. Niepokalanego Serca Najświętszej Maryi Panny w Grudziądzu (Aleksandra Życzyńska, Irena Anuszek)

Marta Spodymek z Niepublicznej „Szkoły z Charakterem” Fundacji im. Edyty Stein w Gliwicach za pokazanie różnych form religijności i życia codziennego Śląska lat 60.–80. w opowieściach dziadków i rodziców 12-letniej autorki (Jacek Szyndler)

Wyróżnienia II

zespołowe (komplety książek)

Laura Szczepańska, Paulina Szulc z LO im. Karola Libelta w Kcyni za pracę Sodaliczka

Żeńska, Krucjata Eucharystyczna i organizacja „Powrót” — życie religijne kcyńskiej młodzieży (Alojzy Szudrowicz) **Patrycja Duda, Marta Jarzyna, Jolanta Kasperek** z Powiatowego ZS Ogólnokształcących nr 11 im. Stanisława Wyspiańskiego w Kętach za pracę Rozbudowa kapliczki w Malcu (Henryk Wójtowicz)

Patrycja Glewicz, Jadwiga Trybus z I LO im. Marcina Kromera w Gorlicach za pracę I znów zapłonę Watra (Renata Kochan, Jadwiga Wróbel)

Agata Józwik, Paulina Lis z LO im. Stefana Banacha w Żaganiu za pracę Życie religijne na „Ziemiach Odzyskanych” na przykładzie Szprotawy i Małomic (Rafał Szymczak)

Dominika Mika, Olena Pawlik, Małgorzata Płaza z ZS z Oddziałami Integracyjnymi, IV LO w Głogowie za pracę Mundur zamiast sutanny (Stefan Dudra)

Magdalena Gronostaj, Katarzyna Parzuchowski z II LO im. Mieszka I w Szczecinie za pracę Nie do wiary — Polska Gierka (Piotr Janicki)

Wojciech Bogacz, Anna Kowalska, Magdalena Pazio z ZS im. Henryka Sienkiewicza w Kołobrzegu za pracę Gnicie systemu — wiara w czasach odwilży (Anna Kruzel, Teresa Szczepaniak)

Dominika Chromiak, Agnieszka Durczak z VIII LO im. Adama Mickiewicza w Poznaniu za pracę Nadzieja zawieść nie może — o pielgrzymkach z Poznania na Jasną Górę do początku lat 80. (Maria Magdziarek)

Julia Parchimowicz, Agnieszka Wrzeszcz z Gimnazjum nr 42 w Szczecinie za pracę Ludzie z Poczтовой — pokazującą działalność duszpasterską oo. jezuitów w jednej z parafii Szczecina od roku 1945 do lat 80. (Urszula Suwaj)

Diana Bożek, Olga Kowalska, Ewelina Rękawek, Marlena Rękawek z LO im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Garwolinie za pracę Dla Ciebie — o walce o krzyże w szkole rolniczej w Miętnej w 1984 roku (Ewa Gałązka)

Przemysław Gruca, Piotr Hanaj z LO nr 8 im. Bolesława Krzywoustego we Wrocławiu za pracę Religia w PRL na Ziemiach Odzyskanych (Katarzyna Ziaja)

Joanna Brzeska, Kinga Jagiełło z XXV LO im. Stefana Żeromskiego w Łodzi za pracę Non possumus — walka o wiarę w PRL (Sławomira Wójcik)

Anna Cygan, Gabriela Dykas, Martyna Jurkowska, Aneta Świdrak, Klaudia Żuklińska z Gimnazjum nr 2 z Oddziałami Integracyjnymi im. Ignacego Łukasiewicza w Jaśle za pracę Wierzyliśmy, że zaświeci nam wolności zorza... Życie religijne wiernych z parafii jasielskich (Wiesław Hap)

Natalia Korczykowska, Klaudia Lipka, Kamil Myśliwiec, Tomasz Pachana, Karolina Spólni z Gimnazjum nr 2 z Oddziałami Integracyjnymi im. Ignacego Łukasiewicza w Jaśle za pracę Tryptyk Walka o rząd dusz w Sobniowie, Jaśle i okolicy (Wiesław Hap)

Anna Cygan, Kornelia Machoś, Kinga Ostapińska, Marta Przybyłowska, Paula Witusik, Aleksandra Władyka z Gimnazjum nr 2 z Oddziałami Integracyjnymi im. Ignacego Łukasiewicza w Jaśle za pracę 45 trudnych lat... Życie religijne w Jasielskiem we wspomnieniach mieszkańców (Wiesław Hap)

Łukasz Gac, Marcin Rodzinka, Michał Ruszaj, Wojciech Wantuch z Gimnazjum nr 2 z Oddziałami Integracyjnymi im. Ignacego Łukasiewicza w Jaśle za pracę Nie rzucim ziemi skąd nasz ród, nie damy pogrześć wiary... czyli życie religijne jaślan (Wiesław Hap)

Julia Krawczak, Anna Kurowska, Ewa Siennicka, Agnieszka Słoboda z VI LO im. Stefana Czarnieckiego w Szczecinie za zebranie olbrzymiej dokumentacji Pieszych Szczecińskich Pielgrzymek na Jasną Górę w latach 80. w pracy Kroczyć ku wolności (Dariusz Okoń)

Małgorzata Mrozik, Aleksandra Tryniecka z XXI LO im. św. Stanisława Kostki w Lublinie za pracę Biskupiak — szkoła tradycji w obliczu systemu — historię Wyższego Gimnazjum Biskupiego Męskiego w Lublinie przymusowo zamkniętego w 1962 roku (Aleksander Petkiewicz)

Anna Jakubik, Marietta Małyska z ZS w Oleśnie za pracę *Życie religijne w czasach PRL*
Olga Dworak, Małgorzata Kuligowska z II LO im. Tadeusza Kościuszki w Kaliszu za pracę *Wierna Jehowie*

Marzena Banach, Dominika Kalina, Izabela Zwierz z I LO im. ks. Jana Kompały i Wojciecha Lipskiego za pracę *Labora et ora — historię wspólnot zakonnych klarysek i elżbietanek w Ostrowie Wielkopolskim* (Piotr Grabarz)

Monika Klimczak, Daniel Pokusa, Karolina Suchoń I LO im. Mikołaja Kopernika w Żywcu za pracę *Siła wiary a polska rzeczywistość w okresie PRL* (Renata Sowa)

indywidualne (książka)

Sonia Kwaśniewska z VI LO im. Adama Mickiewicza w Krakowie za pracę *„Bardziej posłuszni Bogu niż ludziom”. Od zakazu do wolności — działalność Świadków Jehowy w Krakowie, lata 1947–89* (Wojciech Rak)

Kinga Bąk z I LO im. Jana Długosza w Nowym Sączu za pracę *Historia powstania mojej rodzinnej parafii pod wezwaniem Niepokalanego Serca Najświętszej Maryi Panny w Marcinkowicach* (Jacek Tomasik)

Piotr Motyka z I LO im. Mikołaja Kopernika w Żywcu za pracę *„Moją bronią był różaniec” — wspomnienia Antoniego Motyki, młodego działacza katolickiego w okresie PRL* (Renata Sowa)

Adam Popiwczak z ZS z Oddziałami Integracyjnymi w Głogowie za pracę *Życie religijne Łemków w Przemkowie* (Stefan Dudra)

Agata Jakubowska z ZS Ogólnokształcących nr 3, IX LO im. Juliusza Słowackiego we Wrocławiu za pracę *Życie religijne spisane na podstawie wspomnień i dokumentów z parafii św. Teresy od Dzieciątka Jezus Wrocław-Osobowice* (Ewa Chmielewska-Ohanowicz)

Bartłomiej Flis z XXI LO im. św. Stanisława Kostki w Lublinie za opartą na wywiadach z trzema hierarchami kościelnymi z diecezji lubelskiej pracę *Non possumus — pokazującą stosunki państwo–Kościół* (Aleksander Petkiewicz)

Paulina Bożena Baczyńska z ZS Ekonomicznych im. Jana Pawła II w Złotowie za pracę *Prześladowania Świadków Jehowy. Wspomnienia członków zboru w Debrznie* (Marek Chołodowski)

Kinga Jastrzębska z I LO im. Bolesława Prusa w Siedlcach za pracę *Życie religijne w parafii Żeliszew w latach 70.* (Sylwester Jasiński)

Michał Królik z Technikum Komunikacyjnego nr 25 przy ZS nr 1 im. św. Rafała Kalinowskiego w Krakowie za pracę *Tworzenie się parafii pw. św. Jana Chrzciciela w Krakowie w latach 1976–82* (Ewa Lorkowska)

Adam Domański z II LO im. prof. Kazimierza Morawskiego w Przemysłu za pracę *Zmagania oo. karmelitów bosych o odzyskanie kościoła i klasztoru w Przemysłu* (Janina Nowak, Leszek Włodek)

Leokadia Ligęska z Gimnazjum nr 2 z Oddziałami Integracyjnymi im. Ignacego Łukasiewicza w Jaśle za pracę *Nie daliśmy się hitleryzmowi, przeżyliśmy komunę... czyli z życia religijnego jasielskich Świadków Jehowy w latach 1944–89* (Wiesław Hap)

Marta Strupczewska z II LO im. Tadeusza Kościuszki w Kaliszu za panoramę życia religijnego Kalisza w pracy *Gdy odwaga kosztowała* (Wojciech Dyśko)

Żaneta Rabicka z LO im. Władysława Andersa w Lesku za pracę *Wiara, nadzieja, miłość — próba przetrwania, pokazująca życie religijne w Bieszczadach, a szczególnie sytuację cerkwi greckokatolickich* (Józefa Basak)

Eryk Józef Koziółkowski z ZS Zawodowych im. Sylwestra Kaliskiego w Górze za pracę *Okruchy życia religijnego na ziemi górskiej w epoce PRL* (Artur Małecki)

Dominika Lemańczyk z II LO im. Króla Jana III Sobieskiego w Grudziądzu za pracę *Życie*

religijne mieszkańców gminy Jeżewo (Aleksandra Życzyńska, Katarzyna Bartos)
Dominika Anna Furmańska z II LO im. Króla Jana III Sobieskiego w Grudziądzu za pracę Nie lękajcie się — czyli postawa księdza Józefa Sołobodowskiego (Katarzyna Bartos, Aleksandra Życzyńska)
Joanna Desko z LO im. Marii Skłodowskiej-Curie w Rykach za pracę Sytuacja społeczno-polityczna Kościoła i społeczeństwa katolickiego w PRL — w moim najbliższym regionie i rodzinie (Grażyna Szlendak)
Anna Samojednik z LO im. Tadeusza Kościuszki w Lubaczowie za pracę Kościół wobec rzeczywistości PRL w świetle kroniki ojców franciszkanów w Horyńcu (Janusz Grechuta)
Patrycja Kunert ze „Szkoły z Charakterem” Fundacji im. Edyty Stein w Gliwicach za wywiady obrazujące życie religijne — szczególnie rozmowę z babcią (Iwona Kunert)

Wyróżnienia dla nauczycieli

Nagroda I (1200 zł)

Anita Plumińska-Mieloch z Gimnazjum nr 44 im. gen. Mariusza Zaruskiego w Poznaniu za opiekę nad pięcioma pracami finałowymi piętnaściora laureatów

Nagroda II (900 zł)

Aleksandra Życzyńska z II LO im. Króla Jana III Sobieskiego w Grudziądzu za opiekę nad sześcioma pracami nagrodzonymi, w tym czterema finałowymi, dziesięściora laureatów
Piotr Liedke z VIII LO im. Króla Kazimierza Wielkiego w Białymstoku za opiekę nad czterema pracami finałowymi dziesięściora laureatów

Nagroda III (600 zł)

Arkadiusz Baron z LO im. Mieszka I w Zawadzkiem za opiekę nad dwiema pracami finałowymi sześciorga laureatów
Marek Trojan z II LO im. Walerego Wróblewskiego w Gliwicach za opiekę nad dwiema pracami finałowymi sześciorga laureatów
Piotr Grabarz z I LO im. ks. Jana Kompały i Wojciecha Lipskiego w Ostrowie Wielkopolskim za opiekę nad trzema pracami nagrodzonymi, w tym dwiema finałowymi, jedenaściora laureatów
Wiesław Choruży z VIII LO im. Króla Kazimierza Wielkiego w Białymstoku za opiekę nad dwiema pracami finałowymi czworga laureatów
Ewa Biedrzycka z II LO im. Króla Jana III Sobieskiego w Grudziądzu za współopiekę nad dwiema pracami finałowymi trojga laureatów
Dariusz Drzał z I LO im. Księcia Bolka I w Jaworze za opiekę nad pracą, która otrzymała I nagrodę zespołową
Andrzej Zieliński z V LO im. Andrzeja Struga w ZS Ogólnokształcących nr 11 w Gliwicach za opiekę nad pracą, która otrzymała I nagrodę indywidualną

Warszawa, 8 czerwca 2006

Komunikat podpisało Jury Finałowe

(—) Anna Radziwiłł
(—) Zbigniew Gluza

- (—) Jacek Kochanowicz
- (—) Henryk Samsonowicz
- (—) Tomasz Szarota

Rada Konkursu „Historii Bliskiej”, po ocenie dorobku opiekunów prac konkursowych zgłoszonych w latach 1996–2006, przyznaje:

Arkadiuszowi Baronowi z LO im. Mieszka I w Zawadzkiem
Stefanowi Dudrze z ZS z Oddziałami Integracyjnymi i ZS Ogólnokształcących w Głogowie
Piotrowi Liedkez VIII LO im. Króla Kazimierza Wielkiego w Białymstoku
Dariuszowi Okoniowi z VI LO im. Stefana Czarnieckiego w Szczecinie
Elżbiecie Orzechowskiej z VI LO im. Jana Kochanowskiego w Radomiu
Anicie Plumińskiej-Mieloch z Gimnazjum nr 44 im. gen. Mariusza Zaruskiego w Poznaniu
Markowi Trojanowi z II LO im. Walerego Wróblewskiego w Gliwicach
Aleksandrze Życzyńskiej z II LO im. Króla Jana III Sobieskiego w Grudziądzu

honorowy tytuł:

Wybitnego Przewodnika Młodych Badaczy Przeszłości

W imieniu Rady Konkursu:

Anna Radziwiłł, Alicja Wancerz-Gluza, Władysław Bartoszewski, Zbigniew Gluza, Jacek Kochanowicz, Henryk Samsonowicz, Aleksander Smolar, Tomasz Szarota